Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

32 820 Nieuwe visie cultuurbeleid

Nr. 579

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juli 2026

De Raad voor Cultuur heeft op 23 september 2025 zijn advies «Toezicht in de culturele sector: een kunst apart» gepubliceerd. De raad geeft aan dat er doorgaans goed toezicht wordt gehouden in de sector. Tegelijkertijd ziet hij op verschillende onderdelen ruimte voor verbeteringen.

De raad beschrijft vijf oplossingsrichtingen met aanbevelingen. Ten eerste dienen de inrichting van het toezicht en de basiskennis van toezichthouders op orde te zijn. Ten tweede dienen toezichthouders zich meer bewust te zijn van de invloed van gedrag en cultuur op de dynamiek tussen toezichthouders onderling en in de relatie met bestuurders. Ten derde adviseert de raad onderzoek te doen naar andere rechtsvormen die minder toezichthouders vereisen. Ten vierde wordt geadviseerd het externe toezicht te versterken en tot slot doet de raad voorstellen om de Governance Code Cultuur te verbeteren.

Mijn voorganger heeft een reactie toegezegd op dit advies[1]. Op dit moment ben ik met verschillende partijen in gesprek om te bepalen welke stappen er gezet kunnen worden op de verschillende oplossingsrichtingen en aanbevelingen van de raad. Daarbij houd ik er rekening mee dat we momenteel midden in de lopende subsidieperiode van de bis 2025–2028 zitten. Ik vind het belangrijk dat we de lessen van de raad meenemen in de voorbereiding op de nieuwe subsidieperiode die in 2029 van start gaat. Voor de aanbevelingen op het gebied van de Governance Code Cultuur is daarvoor nog een verdiepende stap nodig die ik hieronder zal toelichten.

De Governance Code Cultuur is een initiatief uit het veld dat door de sector zelf is opgesteld en biedt een richtlijn en normatief kader in aanvulling op en ter concretisering van wettelijke normen. Cultuur+Ondernemen is namens het veld beheerder van de code. De code wordt samen met de andere twee codes – de Fair Practice Code en de

[1] Kamerstukken II 2025–2026, 32 820, nr. 560

kst-32820-579
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

Code Diversiteit & Inclusie – betrokken bij de criteria van de bis-beoordeling. In de monitoring- en verantwoordingscyclus besteden het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en de Rijkscultuurfondsen aandacht aan de waardes in de codes en wordt daarover met instellingen het gesprek gevoerd. Daardoor zijn de codes steeds meer onderdeel gaan uitmaken van het cultuurbeleid. Ik constateer dat daarmee het eigenaarschap van de codes diffuser is geworden.

De raad heeft een waardevolle reflectie gegeven op de werking van de code bij het verbeteren van het toezicht in de culturele sector. De raad is van mening dat de Governance Code Cultuur een zinvol instrument is om goed toezicht te stimuleren, gebrekkig toezicht te voorkomen en toezicht te verantwoorden. De raad ziet echter wel kansen voor verbeteringen. Hij is van mening dat de codetekst moet worden geactualiseerd en aangescherpt. Deze aanbeveling is opgepakt door Cultuur+Ondernemen. Ik vind het mooi om te zien dat zij hiermee aan de slag zijn gegaan. Daarnaast adviseert de raad de inrichting van de code opnieuw te bezien om het eigenaarschap van de sector over de code te verbeteren. Daartoe doet de raad het voorstel voor een combinatie van een apart secretariaat met daarnaast een onafhankelijke meerstemmige codecommissie waarin het veld vertegenwoordigd is. In het kader van de herziening van de Governance Code Cultuur doet de raad tevens een eerste voorzet om deze samen te voegen met de andere twee codes. De raad stelt voor om de Governance Code Cultuur te behouden en de essenties van de twee andere codes hieraan toe te voegen.

Ik kan mij voorstellen dat de aanbevelingen van de raad kunnen bijdragen aan het versterken van het eigenaarschap en het verlagen van de administratieve lasten voor het veld. Tegelijkertijd blijft rondom het eigenaarschap de vraag bestaan op welke wijze de code(s) als subsidievoorwaarde en bij de verantwoording zouden moeten terugkomen in de volgende subsidieperiode. Tot slot vind ik het belangrijk om de betrokkenheid en het draagvlak in de sector goed in beeld te hebben.

In het *Werkprogramma 2025–2026* heeft de raad aangekondigd een nader advies te willen uitbrengen over de toekomst van de codes. Ik waardeer dit initiatief en stuur de raad daarom een briefadviesaanvraag met een aantal verdiepende vragen die aansluiten bij de bovenstaande constateringen. Een afschrift van de aanvraag treft u in de bijlage. In de briefadviesaanvraag verzoek ik de raad zijn advies voor het einde van 2026 te presenteren, zodat de uitkomsten (samen met de aanbevelingen uit het toezicht advies) tijdig kunnen worden meegenomen in de voorbereiding op de ontwikkeling van het cultuurbestel vanaf 2029.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
R.M. Letschert